

OSZTÁLYOZÓ- ÉS JAVÍTÓVIZSGÁK TARTALMI KÖVETELMÉNYEI A HELYI  
TANTERV ALAPJÁN -

MAGYAR IRODALOM

Módosított 2013. szeptember 1-jétől

9. ÉVFOLYAM

**I. Az antikvitás irodalma**

- a homéroszi eposzok világa ( Homérosz : Iliász , Odüsszeia )
- Szemelvények a görög és római lírából (legalább 4 mű – Szappho, Catullus, Vergilius, Horatius ))
- A görög színház és dráma dráma: Szophoklész egy drámája

**II. A Biblia világa**

- a Biblia felépítése
- bibliai műfajok
- fontosabb történetei
- hatása a művészetekre

**III. A középkor irodalma**

- az egyházi irodalom műfajai, képviselői ( Szent Ágoston; himnuszok, Mária-himnuszok legendák; Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom )
- a világi irodalom műfajai képviselői ( A lovagi kultúra és lovagi irodalom, vágánsköltészet, állami, jogi irodalom )
- középkor és reneszánsz határán ( Dante, Villon )

**IV. A reneszánsz világirodalom**

- az itáliai reneszánsz ( Petrarca, Boccaccio )
- az angol reneszánsz ( a színház és színjátszás; Shakespeare művei )

**V. A magyar reneszánsz**

- a humanista magyar reneszánsz irodalom -. Janus Pannonius
- Balassi Bálint költészete
- a reformáció magyar irodalma

**VI. A barokk irodalma**

- Zrínyi Miklós és a barokk eposz
- Mikes Kelemen

**VII. A francia klasszicizmus**

- a francia klasszicista színjátszás
- Moliére egy komédiája

**Kötelező olvasmányok ( ezek konkretizálása a szaktanár döntése )**

- a szöveggyűjtemény vonatkozó szemelvényei
- Homérosz eposza(i)
- Szophoklész egy drámája
- a Biblia vonatkozó szemelvényei
- Shakespeare egy drámája
- . Zrínyi Miklós : Szigeti veszedelem
- Moliére egy komédiája

**Fogalmak:** antikvitás, középkor, humanizmus, reneszánsz, reformáció, barokk; mese, mítosz, testamentum, evangélium, prófécia, példázat, zsoltár, eposz, eposzi kellékek, in medias res, legenda, trubadúrköltészet, novella, históriás ének, szép história, fikció, fiktív levél, ciklus, drámai műnem, epilógus, prolóógus, monológ, dialógus, akció, dikció, késleltetés, katarzisz, kardal, hármass egység, allegorikus ábrázolás, alakzat, gondolatritmus, körmondatt, ütemhangsúlyos verselés, Balassi-strófa, időmértékes verselés, drámai jambus, értelmezés, érték, értékelés.

**Memoriter:** Legalább 5 vers, egy – egy 20 25 soros prózarészlet és két drámarészlet.

Pl.: Odüsszeia (prop. Inv.); Antigoné – „Sok van, mi csodálatos...”;

Dante: Isteni színjáték (részletek)

Janus P.: Egy dunántúli mandulafáról, Pannónia dicsérete

Balassi: Egy katonaének

Zrínyi: Szigeti veszedelem – részletek

**Megjegyzés:**

- csak a ténylegese elvégzett tananyag kérhető számon
- a követelmények pontosítása szaktanári konzultációt igényel, mert a kerettanterv és a helyi tanterv döntési lehetőséget biztosít a szaktanárnak számos esetben

## MAGYAR IRODALOM 10. ÉVFOLYAM

### I. A felvilágosodás, a klasszicizmus irodalma

- Néhány szerző és irányzat az európai és a magyar felvilágosodás irodalmából. ( Voltaire, Rousseau, Goethe; Bessenyei György, Kazinczy Ferenc )

- Csokonai Vitéz Mihály

- Berzsenyi Dániel alkotói portréja

### II. A romantika a világirodalomban

- Néhány epika mű vagy műrészlet, két-három vers a 19. század világirodalmából ( Hoffmann, Puskin, Hugo, Dickens..... / Wordsword, Coleridge, Byron, Shelley, Keats, Heine....

- a szaktanár döntése alapján: kitekintés a realizmusra - Balzac, Stendhal ( 11. évfolyamon is teljesíthető )

### III. A magyar romantika irodalma

- Katona József : Bánk bán

- Kölcsey Ferenc alkotói portréja ( politikai tevékenysége, lírája, értekező prózája )

- Vörösmarty Mihály alkotói portréja ( lírája; Csongor és Tünde )

- Jellemző műfajok, témák

- Petőfi Sándor életművében, ( lírája, elbeszélő költeményei )

- Arany János költészete: jellemző műfajok, korszakok ( lírája, balladaköltészete, elbeszélő költeményei )

- Jókai Mór regényíró művészete

### Kötelező olvasmányok ( ezek konkretizálása a szaktanár döntése )

- Hoffman : Az arany virágcserep vagy más

- Puskin : Anyegin vagy más

- Hugo egy regénye

- Balzac: Goriot apó vagy más

- Stendhal: Vörös és fekete vagy más

- Katona József: Bánk bán

- Vörösmarty Mihály : Csongor és Tünde

- Arany János : Toldi, Toldi estéje

- Jókai Mór : Az arany ember vagy más

Fogalmak: Klasszicizmus, felvilágosodás, rokokó, szentimentalizmus, romantika, nyelvújítás, elégico-óda, komikus eposz, rapszódia, románc, regénytípusok, kaland-, levél-, utazó-, tézis- és történelmi regény; verses regény, idő- és értékszembevető verstípus, létösszegző vers, enciklopédia, ironia, groteszk, pátosz, retorizáltság, műfajkeveredés, klasszikus strófaszerkezetek, anekdotászi, alkaioszi, szapphói, szimultán verselés.

**Memoriter:** Legalább 5 vers, egy-egy 20-25 soros prózarészlet és két drámarészlet.  
**Pl.:** Katona: Bánk bán – részlet, Bessenyei Gy.: Magyarság – részlet  
Csokonai: A reményhez, Kölcsey: Himnusz, Huszt, Parainesis – részlet,  
Vörösmarty: Szózat, Petőfi: Szeptember végén, A XIX. sz. költői, 1-1  
népies életkép, helyzetdal, Arany: Epilógus

**Megjegyzés:**

- csak a ténylegese elvégzett tananyag kérhető számon
- a követelmények pontosítása szaktanári konzultációt igényel, mert a kerettanterv és a helyi tanterv döntési lehetőséget biztosít a szaktanárnak számos esetekben

## MAGYAR IRODALOM

### 11. ÉVFOLYAM

#### I. Madách Imre: Az ember tragédiája

#### II. A 19. század 2. felének világirodalma:

- Gogol egy műve
- Tolsztoj vagy Dosztojevszkij egy műve
- Csehov vagy Ibsen egy drámája
- líra: Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Mallarmé, Whitman, Rilke

#### III. Portrék a magyar szépprózából

- Mikszáth Kálmán egy regénye vagy kisregénye, legalább két novellája
- a szaktanár döntése alapján Krúdy Gyula két novellája,
- a szaktanár döntése alapján Móricz Zsigmond egy regénye, két novellája ( 12. évfolyamon is teljesíthető )

#### IV. Ady Endre

- előzmény: Vajda János
- Jellemző témák, korszakok az életműben,
- egy ciklus mélyebb ismerete
- egy publicisztikai mű

#### V. Portrék a Nyugat I. nemzedékéből:

- Tóth Árpád
- Juhász Gyula
- néhány mű a Nyugat szerzőitől: pl. Kaffka Margit, Karinthy Frigyes, Füst Milán

#### VI. Babits Mihály

- jellemző témák, műfajok, korszakok
- Jónás könyve

#### VII. Kosztolányi Dezső

- jellemző témák, korszakok, műfajok a lírájában
- epikája: legalább két novella, egy regény

#### VIII. Az avantgard

- irányzatai, képviselői más művészeti ágakban
- jellemzői, képviselői az irodalomban ( Apollinaire, Kassák Lajos )

Fogalmak: Pozitívizmus, naturalizmus, impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió, avantgárd, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus, aktivizmus,

hangulatlíra, szerepvers, önmegszólító verstípus, képvers, fejlődésregény, karrierregény, polifonikus regény, regényciklus, novellaciklus, drámai költemény, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, tragikomédia, esszé, karcolat, paródia, szimultanizmus, látvány, látomás, polifónia, hőstípus, parafrázis, kevert ritmusú vers, szabad vers.

**Memoriter:** Legalább 5 vers a tanultakból, egy-egy 20-25 soros epikai és drámarészlet.  
Pl.: Madách: Az ember tragédiája – részletek, Ady: Góg és Magóg...,  
Álmom az Isten, Őrizem a szemed, Nekünk Mohács kell,  
Juhász Gyula: Anna örök.

**Kötelező olvasmányok ( ezek konkretizálása a szaktanár döntése )**

- Madách Imre : Az ember tragédiája
- Gogol: A köpönyeg vagy más
- Tolsztoj: Ivan Iljics halála vagy más / Dosztojevszkij : Bűn és bűnhődés vagy más
- Csehov/ Ibsen egy drámája
- Mikszáth Kálmán : Beszterce ostroma/ A Noszty fiú esete.. vagy más +novellák
- Móricz Zsigmond : Rokonok vagy más+ novellák
- Babits Mihály : Jónás könyve
- Kosztolányi Dezső : Édes Anna vagy más

**Megjegyzés:**

- csak a ténylegesen elvégzett tananyag kérhető számon
- a követelmények pontosítása szaktanári konzultációt igényel, mert a kerettanterv és a helyi tanterv döntési lehetőséget biztosít a szaktanárnak számos esetben

## MAGYAR IRODALOM

### 12. ÉVFOLYAM

#### I. József Attila

- jellemző témák, korszakok, műfajok

#### II. Portrék a 20. századi magyar irodalomból

- Szabó Lőrinc
- Illyés Gyula
- Radnóti Miklós

#### III. Szerzők – művek

- Németh László két műve ( köztük egy esszé )
- Márai Sándor egy két műve

#### IV. Világirodalom a 20. században (1.)

legalább két szerző egy-egy műve az alábbiak közül :

- F. Kafka
- Thomas Mann
- Hemingway
- Garcia Lorca
- Brecht
- Bulgakov

#### V. Széppróza, líra, dráma a 20. század 2. felében

- Ottlik Géza egy regénye, annak részlete vagy 2 kisprózája,
- Weöres Sándor 2-3 műve
- Pilinszky János 2-3 verse , esetleg 1 prózája,
- Márai Sándor
- Örkény István 4 műve, köztük egypercesek és 1 dráma

#### VI. Világirodalom a 20. században (2.)

három szerző egy-egy műve az alábbiak közül

- Camus,
- Golding,
- Garcia Marquez,
- Hesse,
- Orwell,
- Szolzsenyicin,
- Dürrenmatt,
- Beckett,
- Hrabal

## **VII. Kortárs magyar irodalom:**

-Művek, műrészletek a kortárs hazai és határon túli magyar irodalomból, legalább 3 szerzőtől

pl.: Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos, Vas István és mások.  
(2-3 vers, egy esszé vagy más prózarészlet)

- Legalább egy regény a 20. sz. második felének magyar irodalmából ( pl. Kertész Imre, Szabó Magda...)

## **VIII. Az irodalom határterületei**

alapvetően a szaktanár döntése alapján pl.:

- filmadaptáció

- egyéb műfajok: krimi/ mese, mítosz / kalandregény/sci-fi...

## **IX. Regionális kultúra**

- A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők vagy

- településünk kulturális arculata

**Fogalmak:** Egzisztencializmus, posztmodern, tömegkultúra, virtuális, ekloga, idill, bukolika, tárgyas költészet, négy soros, egysoros, hosszú vers, szonettciklus, esszéregény, abszurd dráma és színház, szociográfia, utópia, ellenutópia, napló, komplex kép, síkváltás, archetípus, toposz, mítosz, parabola, abszurd, szubjektív idő, objektív idő.

**Memoriter:** Legalább 5 vers és 1-1 20-25 soros epikai és drámarészlet.

Pl.: József Attila: Talán eltűnök hirtelen, Óda – részlet, Radnóti: Nem tudhatom, Márai S.: Halotti beszéd – részlet, Brecht: Kurázi mama – részlet. – a szaktanár döntése alapján

**Kötelező olvasmányok:** a szaktanár választása alapján

**Megjegyzés:**

- csak a tényleges elvégzett tananyag kérhető számon

- a követelmények pontosítása szaktanári konzultációt igényel, mert a kerettanterv és a helyi tanterv döntési lehetőséget biztosít a szaktanárnak számos esetben



### Az emelt szint 11-12. évfolyamon ( a fentieken túl )

- A térben és időben közeli, illetve távoli műveket összekötő tematikus, motivikus összefüggések felismerése, szerepének, jelentésének megértése és megfogalmazása. ( pl. kert, sziget, hegy, család...)
- Különböző korban keletkezett, azonos műfajú alkotások poétikai szempontú összevetése, történeti változásainak vizsgálata ( pl. elégia-, epigrammaköltészet, tragédiák...)
- Különböző művészeti ágak azonosságai és kölcsönhatásai

### **MAGYAR IRODALOM - 2013. szeptember 1-jétől**

#### **MEMORITEREK a NAT szerint:**

Teljes művek (5-8)

— Ady Endre, József Attila, Kosztolányi Dezső egy-egy műve; Arany János egy balladája, Csokonai Vitéz Mihály: *A Reményhez*; Janus Pannonius: *Pannónia dicsérete*; Kölcsey Ferenc: *Hymnus, Huszt*; Petőfi Sándor: *Az Alföld, Nemzeti dal*; Radnóti Miklós: *Nem tudhatom*; Vörösmarty Mihály: *Szózat*; Weöres Sándor egy költeménye;

— kortárs magyar szerzők néhány költeménye.

Részletek:

— Arany János: *Családi kör, Rege a csodaszarvasról, Toldi*, Petőfi Sándor: *János vitéz*, egy drámarészlet, egy népballada, prózai szövegek részlete

Teljes művek: ( 9-12. )

— húsz lírai alkotás, köztük Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső és Petőfi Sándor művei.

Részletek:

— kanonikussá vált versszakok, sorok lírai művekből; részletek epikai művekből;  
— drámarészletek.

**Megjegyzés: Választhatóság esetén a szaktanár dönt, az ettől eltérő eljárás esetén tájékoztatja a tanulót**

## 7. évfolyam:

### I. Kisepikai alkotások (pl. kisregény, elbeszélés, novella, legenda, anekdota):

- Kosztolányi Dezső
- Mikszáth Kálmán
- Esetleg más elbeszélő alkotása

### II. Nagyepikai alkotás – regényelemzés:

- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője

-Ajánlott olvasmány : Jules Verne, Mark Twain, Dickens klasszikus regényei vagy Scott O'Dell: *Kék delfinek szigete*, Virginia C. Andrews: *Vadvirágok*, Nick Hornby: *Fociláz*, Jon Krakauer: *Út avadonba*, Anthony Horowitz: *A kettes számú közellenség*.

### III. Lírai műfajok (óda, himnusz, elégia, dal, epigramma):

- Ady Endre,
- Arany János,
- Csokonai Vitéz Mihály (*A Reményhez*),
- JanusPannonius (*Pannónia dicsérete*),
- József Attila,
- Kölcsey Ferenc, Hymnusz
- Petőfi Sándor, : Nmezeti dal
- Radnóti Miklós,
- Szabó Lőrinc,
- Vörösmarty Mihály,: Szózat
- Weöres Sándor műveiből és kortárs magyar lírai alkotásokból.

### IV. Egy korstílus – a romantika:

Szemelvények:

- Kölcsey, Vörösmarty, Petőfi alkotásaiból ((pl. Kölcsey: *Huszt*; Vörösmarty: *Abránd*; Petőfi: *Egy gondolat bánt engemet...*).

### V. Nagyepikai alkotás – egy Jókai-regény és a romantikus korstílus (regényelemzés)

### VI. Drámai műfajok (egy komédia):

- Egy komédia ( pl. Molière: *Fösvény*, *Képzelt beteg*; Szigligeti: *Liliomfi*, Goldoni: *Két úr szolgája*)

## 8. évfolyam:

### I. Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada:

- Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Mikszáth Kálmán, Örkény István művei
- Petőfi : *A helység kalapácsa*
- Arany egy balladája
- Karinthy: tanár úr, kérem ( részletek, párnovellák)

### II. Nagyepikai alkotás – regényelemzés:

- Egy regény elemzése, pl. Tamási Áron: *Ábel a rengetegben* vagy Szabó Magda: *Abigél*
- Vagy Móricz Zsigmond: *Légy jó mindhalálig* (vagy egy másik regénye, pl. *Pillangó*, *Árvácska*)
- vagy Gárdonyi Géza: *A láthatatlan ember*

### III. Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra, hangulatlíra, gondolati líra:

Szemelvények:

- Ady Endre,
- Arany János,
- Csokonai Vitéz Mihály,
- Janus Pannonius, József Attila,
- Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor,
- Radnóti Miklós (*Nem tudhatom*),

- Szabó Lőrinc,
- Vörösmarty Mihály,
- Weöres Sándor műveiből és kortárs magyar lírai alkotásokból

Szemelvények a reklám és a popzene új szóbeli költészetéből

#### IV. Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség):

- A 20. század elejére jellemző művek és ábrázolásmódok pl. Ady, Babits, Juhász Gyula, Tóth Árpád műveiből.

#### V. Nagypikari alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, Regényelemzés:

- Ifjúsági és/vagy szórakoztató regény: egy magyar vagy világirodalmi regény sok szempontú megközelítése. Pl. Golding: *A Legyek Ura* / Salinger: *Zabhegyező* / Rejtő Jenő egy műve / Verne egy műve / egy klasszikus bűnügyi regény

#### VI. Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia:

- Egy tragédia és/vagy komédia sok szempontú megközelítése
- Shakespeare: *Romeo és Júlia* (vagy egy Shakespeare-komédia vagy Gogol: *A revizor*).

#### VII. A média kifejezőeszközei (1) Történet és elbeszélés a mozgóképen:

#### VIII. A média kifejezőeszközei (2) A mozgóképi és az írott sajtó szövegeinek rendszerezése

#### IX. A média társadalmi szerepe, használata - A média nyelve, a médiaszövegek értelmezése

### 9. évfolyam:

#### I. A görög mitológia, antik görög epika és líra:

- a homéroszi eposzok világa.
- szemelvények a görög lírából és prózaepikájából (Például: Szapphó, Anakreon, Szimonidész; Aiszóposz fábulái);

#### II. Színház- és drámatörténet – az antik színház és dráma.

- Az antik görög színház jellemzői.
- drámai előadások (tragédia és komédia), versenyjátékok. Szophoklész: *Antigoné* (és az *Oidipusz király* részlete)

#### III. Világirodalom – antik római irodalom

- Horatius és Vergilius egy műve
- Továbbá például: Catullus, Ovidius, Phaedrus-művek, részletek

#### IV. Világirodalom- Biblia

- Ószövetség: pl. *Teremtés-történet, Káin és Ábel; A vízözön, Babel tornya, József története, Mózes és a tízparancsolat, próféták, Jónás története, zsoltárok*).
- Újszövetség: pl. Máté evangéliuma; példabeszédek, pl. *A tékozló fiú, Az irgalmas szamaritánus; a passió, Pál apostol „szeretethimnusa”; az Apokalipszis egy részlete).*

#### V. Világirodalom – az európai irodalom a 4–15. században (középkor)

- Példák: himnusz, vallomás, legenda, trubadúr- és lovagi költemények
- Dante.: *Isteni színjáték – Pokol* részletek

- Villon- Részletek a Nagy testamentumból

- Középkori irodalom, himnusz, legenda, vallomás.

#### **VI. Középkori nyelvemlékek:**

- Halotti beszéd

- Ómagyar Mária-siralom

#### **VII. Világirodalom – az európai irodalom a 14–16. században (reneszánsz):**

- Petrarca: Daloskönyv ( egy-két szonett )

- Boccaccio: Dekameron ( egy novella)

#### **VIII. Janus Pannonius portréja**

- Janus Pannonius: Pannónia dicsérete + még egy mű

#### **IX.: Balassi Bálint portré:**

- Balassi Bálint: Egy katona-ének + még 2 mű ( szerelem és istenes versek)

#### **X. Színház- és drámatörténet – drámajátékos tevékenységgel:**

- Commedia dell'arte, farce, misztériumjáték, moralitás, passió, rögtönzés, állandó típusok, színpadformák.

#### **XI. Színház- és dráma-történet – az angol színház a 16–17. században és Shakespeare:**

- Shakespeare: egy drámája

### **10. évfolyam:**

#### **I. Világirodalom – késő reneszánsz, barokk, klasszicizmus (16–17. század):**

- Cervantes: Don Quijote ( részlet )

- Barokk, klasszicizmus; korstílus, stílusirányzat.

#### **II. Színház- és drámatörténet – a francia klasszicistaszínház (17. század):**

- Molière: Tartuffe ( vagy más);

#### **III. – Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem**

- Pázmány Péter értekező prózájából részlet

- Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem ( részletek)

#### **IV. Világirodalom – az európai irodalom a 18. században:**

- Művek, szemelvények: pl. Defoe, Swift, Jane Austen; Voltaire, Rousseau; Goethe, Schiller különféle műfajú alkotásaiból.

#### **V. Magyar irodalom a 18. században – portrék: Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel:**

- Mikes Kelemen: Törökországi levelek ( részletek)

- Bessenyei György értekező prózája – részlet ( Pl. Magyarország )

- Kazinczy egy epigrammája

- Csokonai Vitéz Mihály: *A Reményhez; A tihanyi Ekhóhoz* és egy mű ( pl. *Az estve, A Magánossághoz, Tartózkodó kérelem* )

- Berzsenyi Dániel: *A közelítő tél, A magyarokhoz I.* és egy mű. ( pl. *Levéltöröredék barátnéemhez, Osztályrészem* )

#### **VI. Világirodalom – az európai irodalom a 19. század első felében (romantika, romantika és realizmus):**

-Művek, szemelvények: Byron, Shelley, Keats; Poe; Victor Hugo, E. T. A. Hoffmann, Puskin vagy mások alkotásaiból, illetve Balzac, Stendhal, Gogol műveiből.

## VII. Színház- és drámatörténet – Katona József: *Bánk bán*

## VIII. Magyar irodalom a 19. század első felében – portrék: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály:

- Kölcsey Ferenc: Hymnus és még egy mű (pl. *Elfojtódás*; *Vanitatum vanitas*; *Zrínyi dala*; *Zrínyi második éneke*).

- Kölcsey értekező prózájából részlet (. *Nemzeti hagyományok* és / vagy a *Parainesis* részlete).

- Vörösmarty: Szózat, Előszó és még egy-két lírai alkotás ((pl. *Késő vágy*; *Gondolatok a könyvtárban*; *Az emberek*, *A vén cigány*)

- Vörösmarty: *Csongor és Tünde*

## IX: Életmű: Petőfi Sándor:

- Petőfi: *A puszta, télen*; *A XIX. Század költői*; *Európa csendes, újra csendes...*; *Szeptember végén*, és még legalább három-négy lírai alkotás elemző feldolgozása.

. *A helységkalapácsa* mint eposzparódia; és/vagy *Az apostol*.

## X.: Látásmód – Jókai Mór:

- Jókai: *Az arany ember* ( vagy más)

## 11. évfolyam:

### I. Életmű – Arany János:

- Arany János: *Letésezem a lantot*, *Epilogus* és még 2-3 mű

- *A walesi bárdok* és még 1-2 ballada

- *Toldi estéje*

### II. Színház- és drámatörténet – Madách Imre: *Az ember tragédiája*

### III. Világirodalom – az európai epika és líra a romantika után (19. sz. második fele):

- Művek, szemelvények: pl. Emily Brontë, Dickens, Flaubert, Zola, Lev Tolsztoj, Dosztojevszkij alkotásaiból, illetve Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Rilke, Whitman) műveiből.

### IV. Színház- és drámatörténet – az európai dráma és színház a 19. sz. második felében:

- Ibsen egy műve ( pl. *Babaszoba*, *A vadkacsa* )

- Csehov egy drámája ( pl. *Ványa bácsi*, *Három nővér* )

### V. Magyar irodalom a 19. század második felében –portré: Mikszáth Kálmán

- *Vajda János* legalább egy műve (pl. *Húsz év múlva*, *A vaáli erdőben*, *Az üstökös*).

- A századvég novellisztikája- műelemzési lehetőség - pl. *Gozsdu*, *Petelei*, *Gárdonyi*, *Tömörkény*, *Bródy Sándor*

- Mikszáth 2 novellája

- Mikszáth egy regénye pl. *Beszterce ostroma*, *A Noszty fiú esete.*.

### VI. Magyar irodalom – a Nyugat és első nemzedéke:

. *A Nyugat*

- *Juhász Gyula* legalább egy műve pl. *Tiszai csönd*, *Milyen volt Tápai lagzi*).

- *Tóth Árpád* legalább 1-2 műve pl. *Hajnali szerenád*, *Esti sugárkoszorú*, *Elégia egy rekettvebokorhoz*, *Lélektől lélekig*, *Jó éjszakát!*).

### VII: Életmű – Ady Endre:

- Ady: *A Sion-hegy alatt; Góg és Magóg fia vagyok én...; Kocsi-út az éjszakában* és még 4-5 mű (memoriterek is), pl. *Párisban járt az Ősz; A magyar Ugaron; Harc a Nagyúrral; Hunn, új legenda; Bujdosó kuruc rigmusa; Az eltévedt lovas; Emlékezés egy nyár-éjszakára* stb., esetleg egy-egy részlet a publicisztikájából

### **VIII, Portré – Móricz Zsigmond**

- Móricz legalább 2 novellája pl. *Tragédia, Szegény emberek, Barbárok*.

- Móricz egy regénye pl. *Úri muri, Rokonok, Sárarany, Az Isten háta mögött*

### **IX. Világirodalom – avantgárd irányzatok; a magyar avantgárd:**

- Kassák 1-2 művének ismerete pl. *Mesteremberek; A ló meghal...*  
- Avantgárd, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus, aktivizmus, szabad vers, szimultanizmus, önműködő írás, képvers

### **X. Életmű – Kosztolányi Dezső:**

- Kosztolányi: versciklusok pl. *A szegény kisgyermek panaszai, Számadás, 4 lírai akotás* pl. köztük: *Hajnali részegség, Halotti beszéd*.  
- Kosztolányi 2 novellája (pl. *A kulcs, Fürdés*)  
- Kosztolányi 1 regénye pl. *Édes Anna, Pacsirta*

### **XI. Látásmódok: Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula:**

- Karinthy egy novellája pl. *A cirkusz; Találkozás egy fiatalemberrel; Barabbás*  
- Karinthy : *Tanár úr, kérem néhány darabja, párnovellák*  
Karinthy: *Így írtok ti néhány darabja*  
- Krúdy egy Szindbád- novellája pl. *Negyedik út, Ötödik út*

## **12. évfolyam:**

### **I. Életmű – Babits Mihály:**

- Babits: *Esti kérdés, Ősz és tavasz között* Jónás könyve és még 1-2 műve

### **II. Életmű – József Attila:**

- József Attila: *Külvárosi éj; Óda; Tudod, hogy nincs bocsánat* és még 4-5 műve (memoriter is); ( az életmű bemutatása 12 mű alapján!!)

### **III. Világirodalom – epikai és lírai törekvések a 20. században és a kortárs irodalomban:**

- Epikus művek szemelvényei ( T. Mann, Kafka, Orwell, Bulgakov, Hemingway, Hrabal, Solzsenyicin, Faulkner)  
- Legalább egy lírikus látásmódja (pl. T. S Eliot)

### **IV. Színház- és drámatörténet – a 20. századi és a kortárs drámairodalom néhány törekvése:**

- Egy-két dráma : pl. Brecht, Dürrenmatt, Ionesco, Beckett,

### **V. Portré – Radnóti Miklós:**

- Radnóti: *Nem tudhatom, Hetedik ecloga, és még 2 mű*

### **VI. Portrék – Szabó Lőrinc, Márai Sándor, Pilinszky János, Weöres Sándor, Ottlik Géza:**

- Szabó Lőrinc egy-két műve, pl. a *Lóci-versek, Az Egy álmai; a Semmiért egészen*  
- Weöres Sándor egy-két műve pl. a *Rongyszőnyeg; Magyar etüdök* alapján, esteleg a *Psyché* szemelvényei  
- Pilinszky János Harmadnapon és még egy műve, pl. pl. a *Rongyszőnyeg; Magyar etüdök* alapján  
- Márai epikájának szemelvényei pl. *Egy polgár vallomásai; A gyertyák csonkig égnek; Napló*); esszé-részlet (pl. *Füves könyv*) és lírai alkotás (*Halotti beszéd*) alapján

- Ottlik Géza: Iskola a határon

#### **VII. Látásmódok – Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László:**

- Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról és más műve, pl Bartók, Koszorú, Puszták népe

- Németh László egy regénye, pl. Iszony

- Nagy László egy-két műve, pl. *Himnusz minden időben, Ki viszi át a szerelmet, József Attila!;Menyegző).*

- Örkény István: néhány egypercese és/vagy Tóték

#### **VIII. Művelődéstörténeti, irodalomtörténeti tájékozódás – Portrék, látásmódok a 20. század magyar irodalmából (választható szerzők, művek):**

- Széppróza: Gion Nándor /Sánta Ferenc, / Sütő András/ Nyirő József /Mészöly Miklós

- Lírikusok: Áprily Lajos/Dsida Jenő/Nemes Nagy Ágnes/Orbán Ottó/Sinka István /Szilágyi Domokos egy-két műve

- Értekező próza részletek: pl.Nemes Nagy Ágnes, Szerb Antal,

#### **IX. Portrék, látásmódok a kortárs irodalomból (választható szerzők, művek):**

-Mai magyar dráma: egy mű

-Kertész Imre: Sorstalanság

- Önálló olvasmányválasztás

#### **X. Regionális kultúra:**

#### **XI. Az irodalom határterületei: Választható**